

Vastaus kokoomuksen valtuustoryhmän ja RKP:n valtuustoryhmän sekä 10 muun valtuutetun aloitteeseen lisätään vantaalaisten turvallisuuden tunnetta kokeilemalla järjestyksensvalvonnan laajentamista kaupunkikeskustoissa myös yleisille alueille

VD/2368/00.02.00.03/2025

Kokoomuksen valtuustoryhmä ja RKP:n valtuustoryhmä sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunki toteutti asukkaille turvallisuuskyselyn lokakuussa 2024. Kyselyyn vastasi 1683 vantaalaista. Kyselyssä 55 prosenttia vastaajista vastasi, että kodin lähistöllä on yksi tai useampi paikka, jota vastaaja välttää väkivallan uhan vuoksi. Tyypillinen maininta vaaralliseksi koettuun paikkaan, liittyi juna-asemaan tai sen ympäristöön. Muita toistuvia vastauksia olivat kauppakeskusten ympäristö. Paikannimistä mainittiin useasti Myyrmäki, Koivukylä, Tikkurila, Hakunila, Korso, ja Kivistö. Syyt mainittujen alueiden vaarallisuudelle liittyvät mm. päihteiden käyttöön, ja sen aiheuttamiin ongelmiin, sekä suurempaan todennäköisyyteen kohdata vaaralliseksi koettuja ryhmiä tai jengejä. Kyselytutkimusten ohella myös poliisi on tiedottanut, että Vantaalla julkisilla paikoilla tapahtuvien vakavien väkivaltarikosten määrä on kasvussa. Poliisin käyttämässä häiriöindeksissä korkeimmalla eli vaarallisimpana nousi kärkeen Vantaa.

Vantaan on ryhdyttävä välittömiin toimiin, joilla vantaalaisten turvallisuutta parannetaan. Vantaa on päivittämässä tänä vuonna turvallisuussuunnitelmansa. Tarvitsemme monipuolisten ennaltaehkäisevien ja pehmeiden keinojen rinnalle myös suoria turvallisuuden tunnetta nopeasti lisääviä toimenpiteitä. Kokoomuksen aloitteesta talousarvioon kirjattiin, että osana turvallisuussuunnitelman päivitystä selvitetään yhteistyössä Itä-Uudenmaan poliisin kanssa poliisin edellytykset lisätä näkyvää, jalkautuvaa ja ennaltaehkäisevää läsnäoloa alueille, joilla esiintyy turvattomuuden tunnetta sekä häiriöitä. Lisäksi kirjattiin, että kaupunki myös selvittää keinoja lisätä turvallisuutta asemaseuduilla yhteistyössä nykyisten turvallisuustoimijoiden kanssa.

Selvityskirjauksen taustalla on tahtotila selvittää myös Vantaalla vastaavan mallin käyttöönottoa, jota kokeillaan Jyväskylässä. Jyväskylässä kaupunki, yritykset ja viranomaiset yhdistävät voimansa, jotta järjestyksen- valvojat voivat partioida aikaisempaa laajemmin keskustan alueella (<https://yle.fi/a/74-20149643>).

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista ei salli kaupungin asettavan järjestyksensvalvoja suoraan katualueelle. Lupaa voi kuitenkin hakea paikallispoliisilta esimerkiksi kauppakeskuksiin, liikenneasemille ja terveyden- ja sosiaalihuollon toimipisteisiin. Luvat kattavat myös lähialueet. Vantaalla olisi vastaavat edellytykset kuin Jyväskylässä määritellä yhteistyössä poliisin sekä ostos- ja kauppakeskusten kanssa asemien ympäristöistä alueet, joille kaupunki voisi kilpailuttaa järjestyksensvalvojat puuttumaan järjestyshäiriöihin yhteistyössä poliisin kanssa.

Kaupunki voi itse määritellä toiminnan sisällön ja tavoitteet. Järjestyksensvalvonnan ohella voidaan lisätä myös asukkaiden yleistä neuvontaa ja avustamista. Kokeilusta ja sen tavoitteesta tulee tiedottaa alueellisesti.

Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet valtuustoryhmät ja valtuutetut edellytämme, että Vantaan kaupunki käynnistää vantaalaisten turvallisuutta nopeasti vahvistavan kokeilun, jossa kaupunki yhteistyössä poliisin, kauppakeskusten ja muiden toimijoiden kanssa laajentaa järjestyksensvalvonnan kattamaan myös yleiset alueet kaupunkikeskustoissa asemien ympärillä.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Aloitteessa esitetään, että Vantaan kaupunki ryhtyy pikaisiin toimiin asukkaiden turvallisuuden parantamiseksi laajentamalla järjestyksenvallontaa myös julkisille alueille kaupunkikeskustoissa erityisesti asemien ympäristöissä. Taustalla on asukaskysely ja poliisin tiedotteet, joiden mukaan moni vantaalainen kokee turvattomuutta juna-asemien ja kauppakeskusten lähetyillä, ja vakavat väkivaltarikokset ovat lisääntyneet. Aloitteessa viitataan Jyväskylässä käytössä olevaan malliin, jossa kaupunki, yritykset ja viranomaiset tekevät yhteistyötä järjestyksenvallvojen laajemman läsnäolon mahdollistamiseksi. Esiityksen mukaan Vantaa selvittäisi yhteistyössä poliisin ja muiden toimijoiden kanssa vastaavan järjestelmän käyttöönottoa, jossa järjestyksenvallvojat voisivat puuttua häiriöihin ja tarjota asukkaille myös neuvontaa ja apua, ja kokeilusta sekä sen tavoitteista tiedotettaisiin alueellisesti.

Lain yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015 26 §:n mukaan järjestyksenvallvoja voidaan asettaa muun muassa yleiseen kokoukseen ja yleisötilaisuuteen, majoitus- ja ravitsemisliikkeesen sekä sen välittömään läheisyyteen. Järjestyksenvallvojan toimialuetta ei tule kuitenkaan asettaa laajemmaksi kuin se järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi on välttämätöntä. Sijaintipaikan poliisilaitos voi määrätä toiminnanharjoittajan asettamaan alueelle tai liikkeesen riittävän määrän järjestyksenvallvoja, jos siihen on järjestyksen ja turvallisuuden säilymiseksi erityinen syy.

Saman lain **28 §:n** mukaan, muun muassa kauppakeskuksen tai liikenneaseman pitäjän hakemuksesta, järjestyksenvallvoja voidaan asettaa poliisin avuksi, jos järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ei muulla tavalla ole tarkoituksenmukaista sekä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sitä perustellusta syystä edellyttää. Poliisilaitos on veloitettu rajaamaan järjestyksenvallvojen toimialue järjestyksenvallvojen asettamiseen oikeuttavassa luvassa pykälässä tarkoitettuun paikkaan tai kulkuneuvon ja tarvittaessa niiden välittömään läheisyyteen. Lupaharkinnassa on tarvittaessa perehdyttävä alueen, paikan tai kulkuneuvon järjestystä ja turvallisuutta koskeviin olosuhteisiin siinä laajuudessa, että lupaan voidaan tarvittaessa liittää esimerkiksi vaatimuksen tarvittavien järjestyksenvallvojen vähimmäismäärästä tietynä vuorokauden aikana.

Aloitevastausta varten tiedusteltiin Jyväskylästä, miten kokeilu on toteutettu ja Tampereelta, miten ja miksi vastaavaa kokeilua on harkittu.

Jyväskylässä on kokeiltu 2.6.2025 alkaen poliisin avuksi asetettava järjestyksenvallvonta aivan ydinkeskustassa. Kokeiluvaihe kestää vuoden, jonka jälkeen tilannetta arvioidaan uudelleen. ja kilpailutetaan tulosten mukaisesti. Järjestyksenvallvojat operoivat alueella **Lain yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015 § 28** mukaisesti, eli heillä on täydet oikeudet toimia järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi lain sallimissa puitteissa. Kokeilun tarkoituksena on, että järjestyksenvallvojen rooli on enemmän neuvova, ohjaava ja opastava.

Jyväskylässä alue kattaa käytännössä koko ydinkeskustan, johon alueella toimivat kauppakeskukset, liikenneasemat sekä sote ja työ- ja elinkeinotoimistojen toimipisteet ovat hakeneet lupaa järjestyksenvallvonnalle poliisilta viitaten § 28:n välittömän läheisyyden periaatteeseen, jolloin

lupahakemukset ovat sisältäneet myös kiinteistöjen ulkoalueita esim. kadun puoliväliin saakka. Perusteluna tässä on ollut, että turvallisuudesta on pidettävä huolta myös sisäänkäynneillä ja kuluväylillä kiinteistöihin. Jyväskylässä tällä periaatteella on ollut mahdollista rajata alue hyvin laajasti koko ydinkeskustan alue.

Jyväskylän kaupunki on sitten omalta osaltaan kilpailuttanut järjestyksenvalvonnan koko tälle alueelle ja lupautunut kustantamaan tästä noin puolet. Toisen puolikkaan maksavat mukana olevat kiinteistöt/toimijat. Järjestyksenvalvojien on tarkoitus työskennellä arkisin ma-pe klo. 10-18, mutta tarvittaessa erikseen tilattuna myös pyhäpäivisin ja viikonloppuisin tai myöhemmin iltaisin.

Tampereen kaupunki on selvittänyt asiaa ja päätenyt olemaan toteuttamatta vastaavanlaista kokeilua järjestyksenvalvojilla. Sen sijaan he ovat asettaneet iltaisin mm. kiertäviä nuoriso- ja päihdetyöntekijöitä ongelma-alueille. Heidän selvityksessään yhdeksi päätekijäksi nousivat kustannuskysymykset. Alueet, mihin oli ajateltu tämän soveltuvan, ovat kauppakeskuksia ja Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan järjestyksenvalvojien asettaminen niiden läheisyyteen vaatisi kauppakeskusalueen laajentamista ja sitä myöden kustannusten nousua. Kauppakeskusaluetta laajennettaessa tulisi myös uusia liiketiloja/yrityksiä kauppakeskusalueeseen kuuluvaksi, mikä lisäisi kustannuksia yrittäjille, jotka eivät ole nykyisellään alueen piirissä.

Vantaan kaupunki tekee jo tiivistä yhteistyötä Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen kanssa paikallisten turvallisuusongelmien ratkaisemiseksi. Kivistö otettiin poliisin paikallisen ongelmanratkaisumallin kohteeksi kesällä 2024. Itä-Uudenmaan poliisilaitos on nyt ottanut Myyrmäen samalla tavalla paikallisen ongelmanratkaisumallin kohteeksi kesä-elokuun ajaksi 2025. Parhaillaan Vantaan kaupungilla on myös käynnissä työ asemaseutujen koetun turvallisuuden parantamiseksi, joilla pystyttäisiin reagoimaan nopeasti näkyvin toimenpitein puuttumaan turvallisuuspoikkeamiin ja epäsiisteyteen erityisesti paikoilla, joissa on jatkuvaa ihmisvirtaa.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ja Vantaan kaupungin välillä on kuitenkin käyty alustavia keskusteluja kokeilusta järjestyksenvalvonnan laajentamisesta kaupunkikeskustoissa myös yleisillä alueilla turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi. Keskusteluissa on pyritty tunnistamaan mitä lain puitteissa kyseiseltä alueelta edellytetään, jotta järjestyksenvalvojia voidaan asettaa laajemmin kaupunkikeskustoihin. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen näkemyksen mukaan Vantaan kaupunki ei voi toimia hakijana järjestyksenvalvojien asettamiseksi poliisin avuksi lain yksityisistä turvallisuuspalveluiden 28 § mukaan, eikä saman lain 26 § sovellu tähän aloitteessa mainittuun tarkoitukseen. Lisäksi keskeisten toimijoiden määrittäminen voi olla haastavaa. Esimerkiksi Myyrmäen Paalutori ei ole kauppakeskuksen hallinnoimaa aluetta, vaan toimijat ovat mm. vaihtuvia torikauppiaita. Yhtenä haasteena on, että lain yksityisistä turvallisuuspalveluiden edellyttämää selkeästi rajattua järjestyksenvalvonnan toimialuetta ja sen välitöntä läheisyyttä on hyvin ongelmallista määritellä.

Järjestyksen valvonnan laajentaminen asemaseuduilta kaupunkikeskustoihin vaatisi luvan hakijatahoksi jonkin muun toimijan kuin kaupungin eikä tähän mahdollisia tahoja ole vielä tunnistettu. Tämän vuoksi aloitteessa kuvatun kokeilun aiheuttamia muita hallinnollisia vaatimuksia tai siitä syntyviä ei ole vielä tarkemmin selvitetty.

Kaupunginhallitus 25.8.2025 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa kokoomuksen valtuustoryhmälle ja RKP:n valtuustoryhmälle sekä 10 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Mika Kasonen esitti kaupunginhallituksen jäsen Petri Roinisen kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattava asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Karinen, Tammi, Kiiski, Abdi, Räsänen, Kaukola, Rämö, Tuomainen) ja 7 ei-ääntä (Kasonen, Aura, Karemo, Lahti, Niikko, Nummela, Roininen). Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Kokoomuksen valtuustoryhmän ja RKP:n valtuustoryhmän sekä 10 muun valtuutetun aloite lisätä vantaalaisten turvallisuuden tunnetta kokeilemalla järjestyksenvalvonnan laajentamista kaupunkikeskustoissa myös yleisille alueille
- Äänestysraportti KH 25.8.2025 § 11

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Turvallisuuspäällikkö Markus Hammarström, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)